

<SERMO 25>¹

<Sermo in festo sancte Katherine>

Sermo de beata katerina fratris Guill<elm>i de Buscy

Inueni gratiam ante oculus tuos, domine mi, qui consolatus es me, et locutus es etc. Ruth
22^{o2}

1 Verba ista uidentur competere beate Katherine. In quibus considerans se liberatam a periculis mundi huius, gratias agit suo liberatori, et hoc specialiter quantum ad tria beneficia sibi collata in triplici conflictu siue pugna. Habuit enim conflictum contra carnis blanditias, ideo gloriatur se inuenisse gratiam ad uirginitatis conseruationem. *Inueni*, inquit, *gratiam* etc. Sap. VIII: *Veni ad corpus incoinquinatum, et sciui quod* |256ra| *aliter non possum esse continens, nisi Deus det*. Secundo habuit conflictum contra tortorum molestias. Propter quod gloriatur se consolatam ad tormentorum superacionem, ut dicat cum Apostolo:³ *Secundum multitudinem dolorum meorum* <in corde meo>, *consolationes tue* <letificauerunt animam meam>. Vnde dicitur: *conso*<latus> *es me*. Habuit tercio conflictum contra philosophorum astucias. Propter quod gloriatur se instructam ad eorum conuersionem.

2 Vnde sequitur: *loquutus es ad cor ancille tue. Non enim uos estis qui loquimini* et cetera. Per uirginitatis conuersionem meruit aureolam uirginum, per⁴ tormentorum superacionem aureolam martirum, per philosophorum conuersionem aureolam predicatorum. Vnde ei competit illud Ysaie XXXV: *Gloria Libani data est ei*, quoad aureolam uirginum; Libanus enim candor interpretatur, in quo intelligitur uirginitas. *Decor Car*<meli>, quoad aureolam predicatorum; Car<melus> enim <interpretatur> scientia circumcisionis, hoc est predicacio que docet circumcidere uicia. *Et Saron*, quoad aureolam martirum; Saron enim interpretatur princeps meroris uel cantans tristiciam⁵ testimonium, per quod martirium designatur. Hec autem tria uoluit Deus signis uisibilibus indicare. Nam de corpore suo tres liquores dicuntur emanasse, scilicet lac in testimonium uirginitatis, sanguis in argumentum martirii, oleum in testimonium predicationis. Sermo enim Dei oleum dicitur in Scriptura, Ps.: *Molliti sunt sermones eius super oleum*. Hoc est quod cantamus de ipsa: “Percussa gladio dat lac cum sanguine collo. Quam manus angelica sepeliuit uertice Syna. Membris uirgineis olei⁶ fluit unda salubris.” Dicit ergo: *Inueni gratiam*. De hoc alibi dicitur.

3 Secundo regraciatur suo liberatori super consolacione sibi |256rb| prestita contra tortorum molestias: *qui consolatus es*[t] *me*. Non enim preualuisset sufferre tormenta, nisi affluisset consolacio diuina confortans eam. Vnde poterat dicere cum Apostolo: *Sicut abundant passiones Christi in nobis, ita et per Christum habundat consolacio*

¹ Transcribed by Andrew T. Sulavik from manuscript: Venezia, Biblioteca Nazionale Marciana 1897, ff. 255vb-257ra; J. B. SCHNEYER, *Repertorium*, v. 2, p. 480, n. 39; TH. KAEPPPELI, *Scriptores*, v. 2, p. 111, n. 1547.

² Ruth 2] written in the margin in another hand

³ Apostolo] should perhaps be corrected to read psalmista

⁴ per] added in the margin in another hand

⁵ tristiciam] added in the margin in another hand

⁶ olei] oleo

*nostra*⁷ etc., II ad Corinthios I. Tante enim sunt deliciae diuinae consolacionis, ut etiam presentis uite faciant obliuisci, Eccles. V: *Non satis recordabitur dierum uite sue, eo quod occupet Deus deliciis cor eius*. Set non omnibus datur nosse quam suavis est Dominus: *Animalis enim homo non percipit* etc.

4 Consolatur autem multa genera hominum. Primo alienam consolacionem non querentes, Ps.: *Renuit consolari anima mea*; et statim sequitur: *Memor fui Dei, et delectatus sum*; et parum post: *defecit spiritus meus*. “Gustato enim spiritu, desipit omnis caro,” ut dicit Gregorius. Vnde Ionathas: *Gustans gustauit[?] paululum mellis in summitate uirge, que est in manu mea, et ecce morior*. Bernardus: “Delicata est consolatio diuina,⁸ nec datur admittentibus alienam.” Hoc significatum fuit in hoc quod filiis Israel, qui farinam de Egypto deportauerant, durante farina cibum alium non dedit, qua deficiente dedit manna de celo, ipsis uero de fructibus terre promissionis comedentibus, ab ipsis manna subtraxit. Tren. I: *Audierint quia ingemisco, et non est qui consoletur me; audierunt malum meum, et letati sunt quoniam tu fecisti; adduxisti diem consolacionis*. Ysa. LIII: *Paupercula, paupertate comissa absque ulla consolacione, ecce ego sternam per ordinem lapides tuos*, Glossa, id est “predicadores,” | 256va | *et fundabo te in saphiris*, Glossa, “hominibus qui uitam celestem ducant in terris.”

5 Secundo consolatur seipsos peruidentes, Iudith: *Expectemus humiles⁹ consolacionem eius*. Humilitas est spernere mundum, spernere nullum, spernere seipsum, spernere se sperni. Item subdere se maiori, equali et minori. Tales Deus consolatur, II ad Corinthios VII: *Qui consolatur humiles, consolatus est nos — humiles*, id est paruos. Sicut mater consolatur filium suum quamdiu est paruus, nec potest comedere grossa cibaria, ideo tenere nutrit eum et lactat lacte corporis sui, set quando crescit et incipit comedere grossa cibaria, tunc statim ablactat, sic facit Dominus. Ps.: *Si non humiliter senciebam, set exal<taui> animam meam; sicut ablactatus sum super matrem suam, ita retribucio in anima¹⁰ mea*. Gregorius: “Probacio sanctitatis non est miracula facere, set de se humilia sentire.”

6 Tercio consolatur prospera contempnentes, amorem scilicet diuiciarum, deliciarum et honorum. Act. III dicitur quod *Barnabas, qui interpretatur Filius consolacionis, cum adheret¹¹ agrum, uendidit illum, et attulit precium eius, et posuit ante pedes apostolorum*. Tales sunt filii Dei et omnes in gracia existentes.

7 Alii uero prospera mundi male amplectentes. Et omnes in peccato mortali existentes non sunt eius filii, nec ei in aliquo attinent nisi forte uoces eos ‘filastres.’ Ideo istos consolatur, non illos, sicut mater filios suos consolatur, et dat eis lac mamille sue, non aliene. Ysa.: *Ad ubera portabi* | 256vb | *mini, et super genua blandientur uobis. Quomodo si cui¹² mater blandiatur, sic ego consolabor uos, dicit Dominus*. Si autem Deus alienis dat consolacionem aliquam bonorum fortitudinis¹³ uel nature, hoc aduertant ipsi, quod hoc facit amore filiorum suorum, sicut et mater aliis uenientibus cum filio suo dat panem durum et lac et caseum, set lac mamille sue non dat nisi filio suo. Quamdiu mali coniuncti sunt cum bonis, dat eis ista bona

⁷ ita — nostra] added in the margin in another hand

⁸ diuina] aliena written, but I have written with Bernard

⁹ humiles] humilites written, and the i is expunged

¹⁰ anima] anime written, but I have written with the Vulgate

¹¹ adheret] adhreret (?) written

¹² cui] sicut written, but I have written with the Vulgate

¹³ fortitudinis] fortitudine

temporalia, non propter ipsos, set propter bonos. Hoc contra illos qui credunt quod Deus totum faciat eis propter pulcros oculos eorum. Contra eciam illos qui dicunt quod postquam uenerunt tales non fuit bonum tempus. Consolacio malorum temporalis est et causa dampnacionis eorum, unde: *Ve uobis diuitibus, quia habetis hic consolacionem uestram*. Nota quod dicit "hic," quasi discretiue, ita habetis in uita ista quod non habebitis in futura. Consolacio bonorum spiritualis est et causa salutis eorum, in Ysa.: *<Vt> sug[g]latis et impleamini ab uberibus consolacionis eius, ut mulgeatis et deliciis affluatis ab omnimoda gloria eius*. Aduerte quod penitus contrarie sunt predicte consolaciones, nec finalis esse possunt, unde in Luca: *Fili, recordare quia re<cepisti> bo<na> in uita tua* etc. Vnde solutus est super unguem.

8 <Quarto> consolatur in aduersa tollerantes, II ad Corinthios vii: *Repletus sum consolacione; superhabundo gaudio in omni tribulacione nostra*; et parum post: *Nullam requiem habuit caro mea, set omnem tribulacionem passi <sumus>; foris pugne, intus timores*. Set |257ra| *qui solabatur humiles, consolatus es<t> nos*. Et Apostolus: *Benedictus Deus et Pater Domini nostri Ihesu Christi, qui consolatur nos* etc. Sic consolatus est Iob de perdicione rerum suarum, dicentem: *Nudus egressus sum de utero matris mee*.